

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Менеджмент»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., проф..

 Світлана НЕСТЕРЕНКО

« 31 » серпня 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ділове адміністрування»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності

073 «Менеджмент» за ОПП Менеджмент

(на основі повної загальної середньої освіти та

ОКР «Молодший спеціаліст»)

факультет економіки та бізнесу

2021– 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Ділове адміністрування» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» за ОПП Менеджмент (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»). - Мелітополь, ТДАТУ, 2021. – 26 с.

Розробник: Наталія Бочарова, к.е.н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри «Менеджмент»

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Завідувач кафедри «Менеджмент»

д.е.н, професор Світлана НЕСТЕРЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 073 «Менеджмент» за ОПП Менеджмент (на основі повної загальної середньої освіти та ОКР «Молодший спеціаліст»)

Протокол від «02» вересня 2021 року № 1

Голова, доц. _____ Анна КОСТЯКОВА

Бочарова Н., ТДАТУ, 2021 рік

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність 073 «Менеджмент» шифр та назва	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		4-й/2-й	7-й/3-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 6 год. самостійна робота студента – 3 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	26 год.
		Лабораторні заняття	
		Практичні заняття	26 год.
		Семінарські заняття	
		Самостійна робота	68 год.
		Форма контролю:	екзамен

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - формування у студентів системи теоретичних і практичних знань з питань теорії, методології та аспектів функціонування механізму ділового адміністрування й формування професійних якостей менеджерів, які володіють сучасними знаннями, навичками та вміннями в галузі бізнесу, які здатні ефективно управляти компаніями на конкурентних ринках.

Завдання курсу:

- надання студентам загальних навичок з методології та теорії ділового адміністрування;
- засвоєння закономірностей стратегії бізнесу та становлення організаційної концепції підприємства;
- формування у студентів практичних навичок і вмінь щодо практичного застосування методів та процедур адміністрування в загальному механізмі управління організацій;
- розвиток здібностей до науково-дослідної роботи, самостійності і відповідальності у роботі;
- підготовка професіональних управлінських кадрів нового стилю мислення, які розуміють особливості ринкової економіки, мають знання, вміння та навички, які необхідні для прийняття та реалізації ефективних управлінських рішень, які можуть бути лідерами;
- формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань у галузі управління підсистемами організації на всіх стадіях її життєвого циклу у взаємозв'язку з зовнішнім середовищем.

Предметом курсу є сукупність теоретичних і практичних проблем адміністрування з метою забезпечення високої ефективності економічної діяльності підприємств, організацій, установ.

У результаті вивчення дисципліни **студент повинен**

знати:

- методи управління бізнесом в умовах конкуренції, ризику;
- основні поняття, визначення та терміни, які використовуються в процесі управління організаціями різних галузей та форм власності;
- призначення функціональних підсистем та склад елементів внутрішнього середовища організації;
- закони, принципи та методи ефективного управління організацією на всіх стадіях її життєвого циклу;
- форми та методи організації робіт із забезпечення а управління якістю продукції;
- особливості функціонування організацій в умовах безперервних змін;
- науково-методичне підґрунтя опанування основних інструментів управління проектами в організації;
- технології та методи управління змінами в організаціях;
- сутність змін та природу їх виникнення.

вміти:

- систематизувати і використовувати знання з прогнозування діяльності, розробки стратегічних планів та програм, управління складними бізнес- процесами;
- налагоджувати комунікацій та партнерства для розвитку бізнесу;
- використовувати основні елементи та принципи корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств;
- застосовувати теоретичні аспекти корпоративного управління в практичній діяльності;
- застосовувати методи оцінювання економічної ефективності корпоративного управління.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)**Інтегральна компетентність**

Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми стосовно питань ділового адміністрування підприємств.

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності

ФК05. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК08. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

ФК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

ФК19. Здатність аналізувати та оцінювати результати діяльності, економічний потенціал та динаміку розвитку організації.

Результати навчання

РН03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

РН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації .

РН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

PH15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

PH17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді;

- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації;

- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно;

- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем;

- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати;

- **особисті якості:** креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до колег.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Менеджмент організації»

Тема 1. “ СИСТЕМНА МОДЕЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ
” [1, с. 1-25; 3, с. 3-27; 4, с. 6-45]

Організація як складна система та об’єкт управління. Визначення, ознаки та понятійний апарат терміну «організація». Взаємодія суб’єкта і об’єкта управління.

Модель організації як відкритої системи. Графічна схема елемента (системи). Процес функціонування організації як відкритої системи.

Характеристики організації. Формальні та неформальні організації.

Види організації. Класифікація та ознаки організації.

Взаємозв’язок та взаємозалежність внутрішніх елементів та факторів зовнішнього середовища організації. Взаємодія та складники зовнішнього та внутрішнього середовища організації

Досягнення синергізму в менеджменті організації. Закон синергії.

Основні показники ефекту синергії.

Тема 2. “ КЕРІВНИЦТВО ТА ЛІДЕРСТВО В ОРГАНІЗАЦІЇ”[3, с. 35-59; 4, с. 32-44; 5, с. 32-61]

Поняття і сутність лідерства. Лідерство та основні форми влади.

Поведінкові теорії лідерства. Підходи та стилі керування. Континуум стилів керування Танненбаума – Шмідта. Решітка стилів керування Р. Блейка та Дж. Моутон.

Ситуаційні теорії лідерства . Ситуаційна модель керування Ф. Фідлера. Теорія –життєвого циклу П. Херсі і К. Бланшара. 4 стилі керування.

Тема 3. “ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ ”[3, с. 49-61; 8, с. 36-62]

Комплексний механізм управління. Комплексний механізм управління організацією. Види та складові механізмів.

Організаційні структури управління. Лінійна та функціональна структури управління. Лінійні та функціональні підрозділи організації. Види структур.

Методологія проектування системи менеджменту. головні етапи в побудові будь-якої організації. Класифікація елементів менеджменту, побудова логічних груп. Делегування.

Централізація та децентралізація в менеджменті. Переваги і недоліки централізації та децентралізації.

Тема 4. “ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ІНЖИНІРИНГ ”[6, с. 82-139, 10, с. 51-75; 34;36]

Сутність організаційно-управлінського аналізу. Джерела, структура, склад та етапи управлінського аналізу.

Інжиніринговий опис процесів в організації. Бізнес-інжиніринг. Бізнес-модель. Узагальнений трафарет організаційного бізнес-моделювання. Бізнес–

потенціал. Матриці відповідальності.

Методологія організаційного інжинірингу. Бізнес-інжиніринговий підхід до побудови моделі компанії. Місія підприємства. Матриця-генератор основних функцій менеджменту.

Тема 5. “ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН ”[1, с. 49-75, 3, с. 79-82; 8, с. 102-132; 12]

Основні підходи до вивчення організаційного дизайну. Підходи до вивчення організаційного дизайну.

Дизайн організації як набір параметрів, що визначають рівні поділу. праці та координування. Елементи та принципи організаційного дизайну.

Організаційний дизайн та організаційна структура: спільні та відмінні риси. Фактори, що лежать в основі відмінностей організаційної структури та організаційного дизайну. Відмінні характеристики організаційної структури та організаційного дизайну.

Симптоми проблем організаційного дизайну. Груп організаційних проблем. Сутність конфлікту. Організаційна здатність.

Тема 6. “ ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ”[1, с. 49-75, 3, с. 79-82; 8, с. 102-132; 12]

Зміст категорії — ефективність управління. Ефект, суб'єкт, ефективність та результативність управління.

Концепції визначення ефективності управління. Концепції та підходи до визначення та оцінки ефективності управління

Підходи до оцінки ефективності управління. Підходи до оцінки ефективності управління. Види ефективності управління. Модель взаємозв'язку видів ефективності та факторів, що впливають на їх рівень. Часова модель ефективності.

Напрямки підвищення ефективності управлінської праці.

Змістовий модуль 2. “ Управління змінами в організації ”

Тема 7. “ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ЗМІНИ ”[1, с. 49-75, 3, с. 79-82; 8, с. 102-132; 12]

Поняття організаційного розвитку. Три мети організаційного розвитку. Характеристика організаційного розвитку. Систематизація організаційного розвитку. Теорії та рушійні сили організаційного розвитку.

Моделі організаційного розвитку. Модель циклів розвитку організації Леона Данко. Модель зростання організації Ларі Грейнера.

Класифікація змін. *Основні аспекти, форми та класифікація змін.*
Причини або наміри змін

Рівні змін. *Готовність організації до змін.* Рівні і форми участі в організаційній. Кроки до успішності змін.

Тема 8. “ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗМІНИ ”[1, с. 49-75, 3, с. 79-82; 8, с. 102-132]

Концепція організації, що навчається. Концепція П. Сенге. Організація, що навчається. Партисипатія. Індивідуальна реакція на організаційні зміни. Динаміка сприйняття змін за Елізабет Кюблер-Росс. Модель процесу адаптації Вейса. Дослідження Куперс і Лубран (Coopers and Lybrand): прибічники змін і тих що "змирилися". Результати досліджень Coopers & Lybrand відносно індивідуальної реакції на процес змін. П'ять факторів індивідуальної реакції на зміни Естер Кемерон і Майка Гріна. Модель трансформаційних (глибоких) змін Е.Шайна.

Рівні та фази діяльності організації за Рашфордом і Коуланом. Рівні та інструменти діяльності організації. Фази діяльності організації.

Модель конгруентної поведінки. Елементи моделі.

Цикл втручання у процес змін. Модель Колба. Елементи циклу.

Таксономія Блума. Елементи моделі.

Тема 9. “ КОМАНДНІ ЗМІНИ ”[1, с. 139-162, 7, с. 79-82; 8, с. 102-132]

Поняття групи та переформування її в команду. Команди й робоча група: завдання, елементи, стадії.

Фактори ефективності роботи команди. Склад команди, цілі та командні ролі.

Підходи та етапи створення команд. Ознаки команди. Етапи створення команди та організації її роботи.

Типологія учасників команди за Белбіном. Командні ролі на різних етапах процесу управління змінами.

Концепція Біона. Типи і базові позиції груп в регресивному стані.

Підхід до вдосконалення бізнесу Шість сигм. Масштаб реалізації Шести сигм. DMAIC – командний спосіб вирішення проблем в системі Шість сигм.

Тема 10. “ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗМІНИ ”[8, с. 144-162; 9, с. 83-154]

Класичні теорії з управління змінами. Класична модель управління змінами. Її етапи, переваги та недоліки застосування.

Технологія здійснення організаційних змін. Теорія Е та Теорія О. Метафори Моргана щодо організаційних змін. Етапи та форми. Підходи до управління змінами за Тюрлі. Критерії готовності до змін Бекхарда. Рекомендації Бекхарда по проведенню планової зміни. Формула змін Бекхарда та Харріса. Модель узгодження Д.Надлера і М.Л.Ташмена. Вісім кроків Д. Коттера з управління змінами. Методологія А. Адізеса. Модель успішного проведення організаційних змін. Модель «дослідження - дії». Модель планованих змін.

Методи та правила впровадження організаційних змін.

Тема 11. “ УПРАВЛІННЯ ОПОРОМ ЗМІНАМ ”[10, с. 179-192; 12, с. 113-164]

Сутність, фактори та форми опору змінам. Складові, причини, сутність, зміни та фактори опору змінам в організації.

Причини опору змінам. Класифікація Р. Маурера, М. Армстронга, Джеймса О'Тула. Класифікація Р. Маурера Класифікація М. Армстронга. Бачення Джеймса О'Тула

Етапи подолання опору змінам.

Методи управління опором. Характеристика підходів подолання опору змінам.

Вимоги щодо навичок для здійснення процесу управління змінами.

Тема 12. “ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ У СТРАТЕГІЧНОМУ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ”[10, с. 179-192; 12, с. 113-164]

Система та області стратегічних змін. Характеристики системи стратегічних змін. Основні типи стратегічних змін. Основні області стратегічних змін.

Види стратегій здійснення змін. Стратегії змін та підходи до них.

Програма та підходи до управління стратегічними змінами.

Методи здійснення стратегічних змін. Типи трансформаційних стратегій компаній. Методи здійснення стратегічних змін.

Управлінські технології, що використовуються в управлінні змінами.

Стратегічні зміни в організаційній культурі. Моделі організаційної культури. Групи методів підтримки організаційної культури. Визначення послідовності дій залежно від необхідності зміни ОК в процесі впровадження стратегій.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. «Менеджмент організацій»							
1	Лекція 1	Системна модель менеджменту організації	2				
	Практичне заняття 1	Менеджмент організацій. Системна модель менеджменту організації. Еволюція організації та концептуальні підходи до вибору систем менеджменту.			2		3
	Самостійна робота 1	Робота на порталі				6	2
2,3	Лекція 2,3	Керівництво та лідерство в організації. Організаційний механізм менеджменту організації.	4				
	Практичне заняття 2,3	Теоретичні основи корпоративного управління. Зовнішня сфера корпоративного управління. Менеджмент організацій. Організаційний механізм менеджменту організації. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління.			4		5
	Самостійна робота 2,3	Робота на порталі				6	2
4	Лекція 4	Організаційний інжиніринг.	2				
	Практичне заняття 4	Організаційний інжиніринг та організаційні форми підприємств. Тактичне і			2		3

		стратегічне управління корпораціями.					
	Самостійна робота 3	Робота на порталі				6	2
5,6	Лекція 5,6	Організаційний дизайн. Ефективність управління.	6				
	Практичне заняття 5,6	Організаційний дизайн. Менеджмент організацій. Управління корпоративними витратами. Ефективність управління організацією: економічні та соціальні аспекти. Оцінювання ефективності корпоративного управління.			6		5
	Самостійна робота 5,6	Робота на порталі				6	3
7,8	Підготовка до написання ПМК I	Самостійна робота				10	
	Підсумковий контроль за змістовий модуль I	ПМК I					10
Всього за змістовий модуль 1 – 62 год.			14		14	34	35
Змістовий модуль 2. «Управління змінами в організації»							
9	Лекція 7	Організаційний розвиток і зміни.	2				
	Практичне заняття 7	Моделі організаційного розвитку. Управлінські моделі. Природа, джерела та необхідність проведення змін.			2		2
	Самостійна робота 7	Робота на порталі				4	2
10	Лекція 8	Індивідуальні зміни.	2				

	Практичне заняття 8	Керівництво в організації. Підготовка до змін та їх планування.			2		2
	Самостійна робота 8	Робота на порталі				4	2
11	Лекція 9	Командні зміни.	2				
	Практичне заняття 9	Управління результативністю, діагностика та управління ефективністю менеджменту організації. Механізм реалізації змін.			2		3
	Самостійна робота 9	Робота на порталі				4	2
12	Лекція 10	Організаційні зміни.	2				
	Практичне заняття 10	Формування організаційної культури. Управління проектами. Планування проекту.			2		2
	Самостійна робота 10	Робота на порталі				5	2
13	Лекція 11-12	Управління опором змінам. Управління змінами у стратегічному розвитку організації.	4				
	Практичне заняття 11-12	Концептуальні підходи до проектування організаційних форм управління. Планування ресурсного забезпечення проекту. Управління персоналом у проектах. Ризикозахищеність організації. Управління проектами в системі менеджменту організації. Управління ризиками проекту.			4		4
	Самостійна робота 11-12	Робота на порталі				8	4
14,15	Підготовка до написання ПМК II	Самостійна робота				10	

	Підсумковий контроль за змістовий модуль II	ПМК II				10
Всього за змістовий модуль 2 – 58 год.			12		12	34
Екзамен						30
Всього з навчальної дисципліни 120 год.						100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Організація як складна система та об'єкт управління.
2. Модель організації як відкритої системи.
3. Характеристики організацій.
4. Види організацій.
5. Взаємозв'язок та взаємозалежність внутрішніх елементів та факторів зовнішнього середовища організації.
6. Досягнення синергізму в менеджменті організації.
7. Поняття і сутність лідерства.
8. Поведінкові теорії лідерства.
9. Ситуаційні теорії лідерства.
10. Комплексний механізм управління.
11. Організаційні структури управління.
12. Методологія проектування системи менеджменту.
13. Централізація та децентралізація в менеджменті.
14. Сутність організаційно-управлінського аналізу.
15. Інжиніринговий опис процесів в організації.
16. Методологія організаційного інжинірингу.
17. Основні підходи до вивчення організаційного дизайну.
18. Дизайн організації як набір параметрів, що визначають рівні поділу праці та координування.
19. Організаційний дизайн та організаційна структура: спільні та відмінні риси.
20. Симптоми проблем організаційного дизайну.
21. Зміст категорії — ефективність управління.
22. Концепції визначення ефективності управління.
23. Підходи до оцінки ефективності управління.
24. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

25. Поняття організаційного розвитку.
26. Моделі організаційного розвитку.

27. Класифікація змін.
28. Рівні змін. Готовність організації до змін.
29. Концепція організації, що навчається.
30. Індивідуальна реакція на організаційні зміни.
31. Рівні та фази діяльності організації за Рашфордом і Коуланом.
32. Модель конгруентної поведінки.
33. Цикл втручань у процес змін.
34. Модель Колба.
35. Таксономія Блума.
36. Поняття групи та переформування її в команду.
37. Фактори ефективності роботи команди.
38. Підходи та етапи створення команд.
39. Типологія учасників команди за Белбіном.
40. Концепція Біона.
41. Підхід до вдосконалення бізнесу Шість сигм.
42. Класичні теорії з управління змінами.
43. Технологія здійснення організаційних змін.
44. Методи та правила впровадження організаційних змін.
45. Сутність, фактори та форми опору змінам.
46. Причини опору змінам.
47. Класифікація Р. Маурера, М. Армстронга, Джеймса О'Тула.
48. Етапи подолання опору змінам.
49. Методи управління опором.
50. Вимоги щодо навичок для здійснення процесу управління змінами.
51. Система та області стратегічних змін.
52. Види стратегій здійснення змін.
53. Програма та підходи до управління стратегічними змінами.
54. Методи здійснення стратегічних змін.
55. Управлінські технології, що використовуються в управлінні змінами.
56. Стратегічні зміни в організаційній культурі.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України " Про оподаткування прибутку підприємств", від 28 грудня 1994 року із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради - 1995, № 4, ст. 28.
2. Закон України "Про систему оподаткування" від 18.02.1997 р
3. Закон України -Про інвестиційну діяльність//Голос України. – 1991.

– 18 вересня.

4. Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" – ВВР. – 1999 р. - №51 – с. 181-185

5. Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 28.06.96 р. - № 746/99.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 5.08.2002 р. № 1106 Про заходи щодо підтримки інноваційно-інвестиційних проектів// Урядовий кур'єр. – 2002. - №46. – С. 10.

7. Постанова КМУ «Про термін дії ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за її видачу» від 29.11.2000 р. - № 1755.

8. Абросимов И.Д., Медведев В.П. Менеджмент как система управления хозяйственной деятельностью. — М.: Знание, 1992.

9. Адизес И. Управление жизненным циклом корпорации / И. Адизес. – СПб. : Питер, 2007. – 384 с.

10.Аистова М.Д. Реструктуризация предприятий. – М.: Альбіна Паблішер, 2002.

11.Андерсен Б. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования / Б. Андерсен; пер. с англ. С. В. Ариничева; науч. ред. Ю.П. Адлер. – М. : РИА «Стандарты и качество», 2003. – 272 с.

12.Андреева Т. Е. Организационные изменения: сравнительный анализ основных концепций / Т. Е. Андреева // Вестник Санкт-Петербургского университета. – 2004. – Сер. 8. – Вып. 2. (№ 16) – С. 33–50.

13.Андреева Т. Е. Управление персоналом в период изменений в российских компаниях / Т. Е. Андреева // Российский журнал менеджмента. – 2006. – Том 4. (№ 2). – С. 25–48.

14.Андрушків Б.М., Кузмін О.Б. Основи менеджменту. Львів: вид-во Світ, 1995.

15.Ансофф И. Стратегический менеджмент. Классическое издание.

Серия : Теория менеджмента / И. Ансофф – СПб. : Питер, 2009 г. – 344

с.

16.Ансофф И. Стратегическое управление. — М., 1989.

17.Антикризисное управление: Учебник / Под ред. Э.М.Короткова. — М.: ИНФРА-М, 2001.

18.Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами / М. Армстронг; перев. с англ. под ред. С. К. Мордовина; 8-е изд. – СПб. : Питер, 2004. – 832 с.

19.Управление организационными изменениями как важный элемент конкурентоспособности и жизнедеятельности организации / Т.В. Баулина // Тр. Междунар. конф. «Экономические проблемы и перспективы стабилизации экономики Украины». – Донецк, 2002. – Т. 1. – С. 222–231.

20.Бауліна Т. В. Управління процесом організаційних змін підприємств в умовах перехідної економіки : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.01 – «Економіка, організація та управління підприємствами» / Т. В. Бауліна; Міжнародний науково-технічний університет. – Київ, 2004. – 20 с.

21.Балабанова Л. В. та інші. SWOT-аналіз – основа формування маркетингових стратегій підприємства: Навчальний посібник. – Донецьк: ДонДУЕТ 2001.– 180 с.

22.Беляцкий Н. П. Интеллектуальная техника менеджмента: учебное пособие / Н. П. Беляцкий. – М. : Новое знание, 2001. – 320 с.

23.Бишоп С. Тренинг изменений в организации / С. Бишоп, Д. Тейлор. – М. : Питер, 2001. – 384 с.

24.Бешелев С.Д., Гурвич Ф.Г. Математико – статистические методы экспертных оценок. – М.: Статистика, 1974. – 121 с.

25.Бланк И.А. Антикризисное финансовое управление предприятием. – К.:Ельга, Ника –центр, 2006.- 672 с.

26.Бовыкин В. Новый менеджмент (управление предприятиями на уровне высших стандартов: теория и практика эффективного управления)— М.: ОАО Экономика, 1997.— 368 с.

27.Бойдел Т. Как улучшить управление организацией: Пособие для руководителя.— М.: АО "ИНФРА" - М — АОЗТ "Премьер", 2005.— 204с.

28.Букович У. Управление знаниями. Руководство к действию / У. Букович, Р. Уилльямс. – М. : Инфра, 2002. – 504 с.

29.Веснин В. Р. Менеджмент : учеб. / В. Р.Веснин; 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 504 с.

30.Воронков Д. К. Управління стратегічними змінами щодо інноваційного розвитку підприємства / Д. К. Воронков // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – № 6, Том 3. – С. 7–11.

31.Гордієнко Л. Ю. Управління організаційними трансформаціями як фактор економічного розвитку підприємства в умовах економіки знань / Л. Ю. Гордієнко // Управління розвитком: зб. наук. статей. – Харків, ХНЕУ, 2010. – № 20 (96). – С. 164–166.

32.Гордієнко Л. Ю. Застосування технології стратегічного аналізу щодо прийняття управлінського трансформаційного рішення в багаторівневій соціально-економічній системі / Л. Ю. Гордієнко, В. Ю. Жукарев. – Управління розвитком. – Харків, ХНЕУ, 2011. – №10 (107).– С. 46–47.

33.Гриньов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління : монографія / А. В. Гриньов. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2003. – 308 с.

34.Гриньова В. М. Організаційно-економічні основи формування корпоративного управління в Україні : монографія / В. М. Гриньова, О. Є. Попов. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2003. – 324 с.

35.Гриньова В. М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств : монографія / В. М. Гриньова, О. В. Козирева – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2006. – 192 с.

36.Гуияр Ф. Ж. Преобразование организации / Ф. Ж. Гуияр, Д. Н. Келли; пер. с англ. – М. : Дело, 2000. – 376 с.

37.Дак Д. Д. Монстр перемен: причины успеха и провала

организационных преобразований / Д. Д. Дак. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2007. – 320 с.

38. Дафт Р. Л. Менеджмент / Р. Л. Дафт – М. : Питер, 2001. – 663 с.

39. Джексон Т. Хосин канри: как заставить стратегию работать / Т.

Джексон; пер. с англ. – М. : Ин-т компл. страт. исследований, 2008. – 248 с.

40. Дорофеев В.Д. Менеджмент : учеб. пособие / В. Д. Дорофеев, А. Н. Шмелева, Н. Ю. Шестопап. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 440 с.

41. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : навч. посібник / С. М. Ілляшенко – Суми : Університетська книга, 2003. – 278 с.

42. Катькало В. С. Теория стратегического управления: этапы развития и основные парадигмы / В. С. Катькало // Вестник Санкт-Петербургского университета. – 2002. – Сер. 8. – Вып. 2. (№ 16). – С. 3–21.

43. Кизим Н. А. Адаптивные модели в системах принятия решений : монография / Под. ред. Н. А. Кизима, Т. С. Клебановой. – Х. : ИД «ИНЖЕК», 2007. – 368 с.

44. Клішейко А. В. Реструктуризація промислового підприємства на основі реінжинірингових та організаційно-управлінських заходів : автореф. дис... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / А. В. Клішейко; Одеський державний економічний університет. – Одеса, 2007. – 19 с.

45. Козаченко С. В. Стратегическое управление фирмой / С. В. Козаченко, И. С. Акимова. – К. : МЦРПМ, ДИТМ МНТУ, 2002. – 122 с.

46. Коленсо М. Стратегия кайзен для успешных организационных перемен. / М. Коленсо; пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 2002. – XIV, 175 с.

47. Коллинз Дж. От хорошего к великому. Почему одни компании совершают прорыв, а другие нет / Дж. Коллинз. Серия: Книги Стокгольмской школы экономики. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2008 г. – 320 с.

48. Корнелиус Н. HR-менеджмент : поиск, подбор, тренинг, адаптация,

мотивация, дисциплина, этика / Н. Корнелиус; пер. с англ. А. В. Теплых. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2005. – 520 с.

49.Круглов М. И. Стратегическое управление компанией / М. И. Круглов. – М. : Русская деловая литература, 1998. – 768 с.

50.Крупа К. Методи організаційних змін у регулюванні економічних процесів : автореф. дис... докт. екон. наук : спец. 08.02.03 – «Організація управління, планування і регулювання економікою» / К. Крупа; Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2005. – 36 с.

51.Лафта Дж. К. Теория организаций : учебное пособие / Дж. К. Лафта. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 416 с.

52.Лепейко Т. І. Підхід до визначення готовності організації до організаційних змін / Т. І. Лепейко, Д. В. Найпак // Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Методологія та практика менеджменту на порозі 21 століття: загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти», (Полтава, 13 –14 травня 2010 р.) // РВВ ПУЕТ. – 2010. – С. 76–78.

53.Лепейко Т. І. Дослідження особливостей організаційних змін на машинобудівних підприємствах / Т. І. Лепейко, Д. В. Найпак // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика» (Харків, 15 – 16 листопада 2010 р.) // Управління розвитком : зб. наук. робіт. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – № 17 (93). – С. 51–53.

54.Лепейко Т. І. Забезпечення розвитку підприємства шляхом управління організаційними змінами / Т. І. Лепейко, Д. В. Найпак // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – № 4, Том 2. – С. 20–24.

55.Лепейко Т. І. Підхід до стратегічного планування організаційних змін на підприємствах машинобудування / Т. І. Лепейко, Д. В. Найпак // Ліберманівські читання : економічна спадщина та сучасні проблеми : монографія / Під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Пономаренка В. С., д-ра екон. наук, проф. Кизима М. О., канд екон. наук, доц. Зими О. Г. – Х. : ФОП

Лібуркіна Л. М.; ВД «ІНЖЕК, 2009. – 296 с. – (С. 199–210).

56.Лузин А. Е. Социально-ответственное реструктурирование предприятий / А. Е. Лузин. – Женева : Международная организация труда, 2001. – 160 с.

57.Мазур И. И. Управление проектами / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро – М. : Высшая школа, 2001. – 875 с.

58.Масааки И. Кайдзен: Ключ к успеху японских компаний / И. Масааки; пер. с англ. – 2-е изд. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. – 274 с. – (Серия «Модели менеджмента ведущих корпораций»).

59.Медынский В. Г. Реинжиниринг инновационного предпринимательства : учеб. пособие для ВУЗов / В. Г. Медынский, С. В. Ильдеменов. – М.: Юнити, 1999. – 414 с.

60.Мельник Л. Г. Фундаментальные основы развития / Л. Г. Мельник. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2003. – 288с.

61.Мельник Л. Г. Экономика развития : монография / Л. Г. Мельник. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2006. – 664с.

62.Менеджмент процессов / [Под ред. Й. Беккера, Л. Валкова, В. Таратухина, М. Кугелера, М. Роземанна]; пер. с нем. – М. : Эксмо, 2007. – 384 с.

63.Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; пер. с англ. М. А. Майорова. – М. : Дело, 1999. – 800 с.

64.Мильнер Б. З. Теория организации / Б. З. Мильнер – М. : Инфра-М, 2001. – 480 с.

65.Минцберг Г. Стратегический процесс. Концепции. Проблемы. Решения / Г. Минцберг, Дж. Б. Куинн, С. Гошал. – Санкт-Петербург : Питер, 2001. – 688 с.

66.Найпак Д. В. Визначення впливу організаційних змін на рівень розвитку підприємства / Д. В. Найпак // Моделювання регіональної економіки : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ : Вид. «Плай», 2011. – Випуск №

1 (17). – С. 324–332.

67. Найпак Д. В. Дослідження сутності управління організаційними змінами на підприємствах / Д. В. Найпак // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічний розвиток України та її регіонів» (Харків, 19 – 20 травня 2011 р.). – Х. : ФОП Александрова К. М.; ВД «Інжек», 2011. – С. 151–153.

68. Найпак Д. В. Підхід до управління організаційними змінами на підприємстві / Д. В. Найпак // Управління розвитком : зб. наук. статей. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – № 9. – С. 66–67.

69. Найпак Д. В. Упровадження організаційних змін: фактор персоналу / Д. В. Найпак // Управління розвитком : зб. наук. статей. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – № 20. – С. 78–81.

70. Найпак Д. В. Форми організації віртуальних підприємств / Д. В. Найпак // Концептуальні засади менеджменту в інформаційній економіці: монографія / [Т. І. Лепейко, О. І. Пушкар, Т. П. Близнюк, Д. В. Найпак та інші]; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Лепейко Т. І. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. – 252 с. – (С. 82–101).

71. Найпак Д. В. Формування алгоритму управління організаційними змінами в забезпеченні розвитку підприємства на основі процесного підходу / Д. В. Найпак // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Х. : Вид. ХарРІНАДУ «Магістр», 2011. – Випуск № 2 (33). – С. 267–277.

72. Нельсон Р. Еволюційна теорія економічних змін / Р. Нельсон, С. Уинтер – М. : Финстатинформ, 2000. – 474 с.

73. Плюта В. Сравнительный анализ в экономических исследованиях. Методы таксономии и факторный анализ / В. Плюта; пер. с польского В. В. Иванов, научн. редактор В. И. Жуковский. – М. : Статистика, 1980. – 152 с.

74. Погорелов Ю. С. Вибір способів розвитку підприємства / Ю. С. Погорелов // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 4., Т. 2. – С. 79–85.

75.Погорелов Ю. С. Природа, рушійні сили та способи розвитку підприємства : монографія / Ю. С. Погорелов. – Харків : АдВАТМ, 2010. – 436 с.

76.Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : монографія / В. С. Пономаренко, О. М. Тридід, М. О. Кизим. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 328 с.

77.Прохорова В. В. Реструктуризація організаційно-господарської діяльності підприємства в умовах трансформаційної економіки : автореф. дис... канд. екон. наук : спец. 08.06.01 – «Економіка підприємства і організація виробництва» / В. В. Прохорова; Харківський державний економічний університет. – Харків., 2001. – 20 с.

78.Психологія управління груповими явищами та процесами / Режим доступу : [<http://osvita.ua/school/psychology/1363>].

79.Раєвнева О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: монографія / О. В. Раєвнева – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006. – 496 с.

Допоміжна

80. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: „Кондор”, 2003 – 556 с.

81.Робсон М. Практическое руководство по реинжинирингу бизнес-процессов / М. Робсон, Ф. Уллах; под ред. Н. Д. Эриашвили; пер. с англ. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 224 с.

82.Сокирник І. Управління знаннями в контексті стратегічних змін в організації / І. Сокирник // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2006. – № 1. – С. 43–50.

83.Таранюк Л. М. Економічне обґрунтування реінжинірингу бізнес-процесів виробничих підприємств : монографія / За заг. ред. Л. М. Таранюка.

– Суми: Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1»ТОВ, 2010. – 440 с.

84. Тельнов Ю. В. Реинжиниринг бизнес-процессов : Учебное пособие / Ю. В. Тельнов. – М. : Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права, 2003. – 99 с.

85. Тельнов Ю. Ф. Реинжиниринг бизнес-процессов. Компонентная методология / Ю. Ф. Тельнов ; – 2-е изд. перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 320 с.

86. Уткин Э. А. Бизнес-реинжиниринг. Обновление бизнеса / Э. А. Уткин. – М. : Экмос, 1998. – 367 с.

87. Фрайлингер Кр. Управление изменениями в организации. Как успешно провести преобразования / Кр. Фрайлингер, И. Фишер; пер. с нем. Н. П. Береговой, А. И. Сергеевой. – М. : Книгописная палата, 2002. – 264 с.

88. Хаммер М. Реинжиниринг корпорации : манифест революции в бизнесе / Майкл Хаммер, Джеймс Чемпи; пер. с англ. Ю. Е. Корнилович. – М. : Манн, Иванов и Фебер, 2006. – 287 с.

89. Хант Р. Как создать интеллектуальную организацию / Р. Хант, Т. Базан. – М., Инфра-М, 2002. – 230 с.

90. Харрингтон Дж. Совершенство управления изменениями / Дж. Харрингтон; под ред. В. В. Брагина; пер. с англ. – М. : Стандарты и качество, 2008. – 192 с.

91. Шведчиков О. А. Принципи розвитку промислового підприємства в умовах швидких змін / О. А. Шведчиков // Часопис економічних реформ. – 2011. – № 1. – С. 104–108.

92. Шегда А. В. Менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Товариство „Знання”, КОО, 2002. – 583 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

93. Шеер А. В. Бизнес-процессы. Основные понятия. Теория. Методы / А. В. Шеер; пер. с англ. – М. : Весть-Метатехнология, 1999. – 240 с.

94. Широкова Г. В. Курс «Управление изменениями» в системе бизнес-образования / Г. В. Широкова // Вестник Санкт-Петербургского университета. – 2003. – Сер. 8. – Вып. 2. (№ 16) – С. 174–203.

95. Широкова Г. В. Подходы к проведению организационных

изменений в российских компаниях / Г. В. Широкова // Вестник Санкт-Петербургского университета. – 2003. – Сер. 8. – Вып. 3. (№ 24) – С. 76–95.

96. Широкова Г. В. Управление изменениями : хрестоматия / Науч. ред. Г. В. Широкова. – СПб. : Высшая школа менеджмента, 2009. – 495 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри менеджменту.
4. Сайт кафедри менеджменту <http://www.tsatu.edu.ua>
5. Internet.